

(274. 1.)

GELEIDENDE BRIEF.

Aan
den Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal.

's GRAVENHAGE, 21 April 1908.

Door Hare Majesteit de Koningin gemachtigd bij Kabinets-schrijven van 14 April 1908 n°. 58, heb ik de eer ter voldoening aan art. 10 der wet van 26 Mei 1870 (*Staatsblad* n°. 78) U. H. E. G. hierbij toe te zenden afschrift van het Verslag van den toestand der Rijksacademie van Beeldende Kunsten over 1907.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal,

J. B. KAN.

(274. 2.)

VERSLAG van de Commissie van Toezicht op
de Rijksacademie van Beeldende Kunsten
over 1907.

De Commissie van Toezicht op de Rijksacademie van Beeldende Kunsten heeft de eer, ter voldoening aan art. 10 der wet van 26 Mei 1870 (*Staatsblad* n°. 78, Uwer Majesteit het volgende mede te deelen.

Ten gevolge van het reeds in den aanvang van ons vorig verslag vermelde eervol ontslag aan het lid onzer Commissie den heer J. H. VAN EEGHEN verleend, en van de kort daarop gevolgde ontslagaanvraag van onzen voorzitter, den heer mr. H. P. G. QUACK, waarop beschikt werd bij Koninklijk besluit van 4 Mei 1907 n°. 78, kwamen er in het verslagjaar twee vacatures in onze Commissie, waarin door Uwe Majesteit werd voorzien door de benoeming van de heeren mr. G. M. DEN TEX en E. VAN ESSEN, respectievelijk bij Koninklijke besluiten van 7 Maart n°. 27 en 4 Mei 1907 n°. 78.

Het is hier de plaats uiting te geven aan het gevoel van leedwezen, dat wij ondervinden nu onze Commissie haren voorzitter, die zoo vele jaren hare vergaderingen leidde, en in hare discussies en besluiten eene overwegende stem had, moet missen. Mr. QUACK, met fijnen kunstzin bezielde, en door een keurig tactgevoel geleid, heeft zijn persoonlijk stempel op onzen arbeid steeds weten te drukken, en heeft zoo de belangen van Academie- en kunstonderwijs krachtig bevorderd.

Tot voorzitter werd gekozen de heer mr. J. SILLEM, de heer J. A. LANGERHUIZEN tot vice-voorzitter en de heer DEN TEX tot secretaris.

Nadat wegens de reeds in ons vorig verslag vermelde ongesteldheid van den nieuwbeneoemden hoogleeraar-directeur, den heer A. J. DERKINDEREN, professor VAN DER WAAY zich met de directie der Academie tijdelijk had willen laten belasten, kon professor DERKINDEREN op 1 April zijn ambt aanvaarden, waarbij hij ook van zijne zijde de waardeering uitte, die zijn voorganger professor ALLEBÉ in zoo hooge mate aan de Academie en bij de onder zijne leiding daarin opgegroeide geslachten van kunstnaren verdiend heeft.

De nieuwe directeur en ook de andere hoogleeraren kweten zich met zeer loffelijke toewijding van hun plicht. In verband met eene nieuwe regeling, die als gevolg van het optreden van professor DERKINDEREN noodig was, en ook later bij ongesteldheid van een der collega's, werd van hen een meer dan gewone in-

spanning gevegd. Daardoor kon het onderwijs zonder stoornis geregeld gegeven worden. Waar dit onderling dankbaar ge- waardeerd werd, mag hier toch de ernstige opmerking niet achterwege blijven, dat de dienst der professoren in het algemeen en vooral bij verhindering van een hunner te zwaar genoemd moet worden.

Zelfs voor het onderwijs, zooals het thans is ingericht, is het aantal professoren te gering. Er wordt immers des winters van 's morgens 9 tot 's avonds 9 of 10 uur, en des zomers van 's morgens 7 tot 's namiddags 4 uur, in vier verschillende kunstvakken praktisch onderwijs gegeven. Hoofdzakelijk zijn daarmede vier hoogleeraren belast, en het is vooral ook de avond- en morgencursus, welke den dienst der weinige professoren zoo zeer bezwaart.

Bij wenschelijke uitbreiding van het aantal hoogleeraren verdient ook overwogen te worden, of het niet zonder ernstige bedenking is, dat, in afwijking van wat bij andere scholen geschiedt, de hoogleeraren der Academie, behalve het praktisch onderricht, ook verschillende theoretische lessen te geven hebben.

Het dienstpersoneel bleef onveranderd samengesteld.

Op 31 December 1907 bedroeg het aantal leerlingen 80, waarvan 29 vrouwelijke.

Hiervan waren ingeschreven:

- a. voor het volle onderwijs 39, waarvan 23 vrouwelijke;
- b. uitsluitend voor de teekenlessen van vijfmaal twee uren 's weeks (hetzij naar beeldhouwwerk of naar levend model) 39, waarvan 4 vrouwelijke;
- c. uitsluitend voor theoretische lessen 2 vrouwelijke leerlingen.

Zoo zijn dus nog steeds de leerlingen hoofdzakelijk verdeeld in leerlingen voor den geheelen cursus en in leerlingen die alleen de avondlessen volgen, welke avondlessen uitsluitend aan het teekenen van antiek of naakt model, met eenige daarbij behorende theoretische lessen besteed worden.

Wij meenen te mogen betwijfelen, of hierdoor geheel aan de bedoeling der wet wordt beantwoord. Men vraagt zich bovendien af bij het nazien van de lijst der avondleerlingen, waaronder steeds verschillende vakken vertegenwoordigd zijn (als architect, beeldhouwer, decoratie-schilder, goudsmid, fotograaf) of dezen allen aan de Academie het onderwijs vinden dat er voor hen verwacht mag worden.

Eene elders niet voorkomende leemte is het b. v. dat 's avonds wel geteekend, maar niet naar model geboetseerd kan worden.

De regeling dezer gansche aangelegenheid echter zou slechts afdoende kunnen geschieden bij gelegenheid eener reglements-wijziging.

Ter voldoening aan art. 44 van het Reglement op de Academie werd in dezen zomer van 1907 een wedstrijd in de schilderkunst uitgeschreven. Voor het daaraan voorafgaand toelatings-examen hadden zich zes candidaten aangemeld, waarvan drie zich vóór den aanvang van het examen hadden teruggetrokken. De door onze Commissie benoemde jury bestond uit de heeren professor A. J. DERKINDEREN, voorzitter, professor N. VAN DER WAAY, secretaris, AUG. ALLEBÉ, JACS. VAN LOOY, en W. MARIS.

De opgaven van den proefkamp bestonden in de volgende onderwerpen:

- I. „Avondrust”. Groep Batavieren (mannen en vrouwen) rustend van jacht en huisarbeid.
- II. „Een Zanger”. Groep Batavieren, luisterend naar de krijgsliederen van een jeugdig zanger.

Voor den eindkamp, waartoe alle drie bovenbedoelde candidaten konden worden toegelaten, werd als onderwerp opgegeven:

De ontmoeting van REBECCA en den dienstknecht van ABRAHAM bij den waterput te Nabor, als omschreven in Genesis XXIV.

Bij de uitspraak op 8 October werd door de jury de gouden eerepenning toegekend aan den heer TJEERD BOTTEMA, geboren te Langezwaard, en de zilveren eerepenning aan den heer FRANÇOIS HOGERWAARD, geboren te Batavia.

Op grond van deze uitspraak van de jury bracht onze Commissie het gemotiveerd advies uit, bedoeld bij artikel 15 der wet op de Rijksacademie, waarop Uwe Majesteit aan den met goud bekroonde voor de eerste maal het jaargeld van f 1200 tot voortzetting zijner studie in de schilderkunst goedgunstig verleende bij Koninklijk besluit van 11 November 1907 n°. 53.

Op den 27sten December werden aan genoemde bekroonden,

en aan hen die bij eenige vorige wedstrijden met goud of zilver bekroond waren, in eene openbare vergadering, in tegenwoordigheid van de leden der Commissie, de hoogleraren en de juryleden, de penningen door onzen voorzitter plechtig uitgereikt.

De in de twee vorige jaren met een jaargeld begunstigden, de heeren C. A. SMOUT en J. M. VAN DER MEY, zonden in het eind van het jaar de door hen vervaardigde proefstukken en studiën ter beoordeeling in.

Voorgelicht door de deskundige commissiën vonden wij aanleiding beide heeren voor eene herhaalde toekenning van een stipendium aan te bevelen en nadat door Uwe Majesteit bij Hare besluiten van 21 November n°. 37, voor zooveel den heer VAN DER MEY betreft, en n°. 38, wat den heer SMOUT aangaat, volgens die aanbeveling was beslist, werd voor hen evenals voor den bekroonde van 1907 eene instructie ontworpen, waarmede zij in den loop van Januari van dit jaar de voorgeschreven reizen hebben ondernomen.

De tentoonstelling der proefwerken had eerst in 1908 plaats.

In achterstaande bijlagen A, B, C en D behage het Uwer Majesteit de opgaven aan te treffen van de voornaamste aanwinsten der boek- en prentenverzameling in 1907, benevens eene opgave van de samenstelling der klassen op ultimo December 1907.

Het gebouw en de lokalen der Academie verkeerden in goeden staat van onderhoud.

Met levendige voldoening vernamen wij, dat onze in vorige verslagen zoo herhaaldelijk geuite meening, dat het gebouw en de localiteiten der Academie voor het onderwijs veelal ongeschikt en onvoldoende zijn, door vele leden der Staten-Generaal en ook door Uwer Majesteits Regeering wordt gedeeld.

Voor het hooger kunstonderwijs, zooals het thans gegeven wordt, is het gebouw reeds te klein en mist het eenige hoog noodige localiteiten en inrichtingen; aan de uitvoering van het volledig leerplan, zooals dat bij de totstandkoming der wet van 1870 is bedoeld, kan, zoolang niet een ander gebouw in gebruik genomen wordt, niet gedacht worden. Alle voorstellen

tot verbetering en ontwikkeling van het onderwijs behooren zich dus in de eerste plaats te resumeeren in het eerbiedig, doch dringend verzoek, dat het Uwer Majesteit moge behagen, te bevorderen, dat de Academie een haar passend gebouw verkrijge.

Toch behooren directe en partieele verbeteringen, in verband met wijdere wenschen reeds thans te worden ingevoerd. In aansluiting aan hetgeen boven gezegd is, is de aanstelling van een nieuwen hoogleeraar beslist noodzakelijk te achten, die de theoretische vakken van onderwijs meer tot hun recht kan doen komen en tevens de thans in functie zijnde hoogleraren in hunne werkzaamheden zou kunnen verlichten.

Wanneer dan zekerheid omtrent den nieuwen bouw verkregen zal zijn, dan zal het samenstellen van een serieus program van eischen vanzelf aanleiding geven tot eene reglementsherziening, waarbij met al de nooden van het onderwijs kan worden rekening gehouden.

Met eerbiedigen aandrang vestigt onze Commissie de aandacht van Uwe Majesteit op de hier uitgesproken wenschen en beveelt zij voorts de Academie in Hoogstderzelver bescherming.

Amsterdam, den 1sten April 1908.

Van Uwe Majesteit,
de getrouwe onderdanen,

*De Commissie van Toezicht op de Rijksacademie
voor Beeldende Kunsten,*

(w. g.) J. A. SILLEM, *Voorzitter.*

(w. g.) G. M. DEN TEX, *Secretaris.*

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
De Secretaris-Generaal van Binnenlandsche Zaken,
J. B. KAN.

BIJLAGE A.

LIJST van *geschenken* aan de boek- en prentverzameling der Rijksacademie van Beeldende Kunsten in 1907.

Van de Regeering:

De Dom van Utrecht, dertig platen met tekst van mr. S. MULLER Fz.

Verslagen omtrent 's Rijks verzamelingen van Geschiedenis en Kunst, deel XXVIII, 1905.

Publications de la Société historique et archéologique dans le duché de Limbourg. Tome XLII Maestricht, Leiter Nijpels, 1906.

Oude gebouwen te Leiden, met 89 afbeeldingen, samengesteld in opdracht van de Vereeniging „Oude Leiden”.

Van de Koninklijke Bibliotheek:

Catologus van Schoone Kunsten en Nijverheid.

Van den schrijver:

Anatomie voor kunstenaars door I. GABRIËLSE, met teekeningen.

Van de Deensche Regeering:

E. F. S LUND. Inspector og Sekretaer ved det National

Historiske Museum paa Frederiksborg: „Danske malede Portraetor en beschrivende Katalog”, VIII bind.

Voorts de volgende jaarverslagen:

Twenty-sixth Annual Report of the Cincinnati-Museum-Association 1907.

Fourteenth Annual-exhibition of American-Art 1907.

Catalogo Associazione degli Artiste Italiani 11a Esposizione 1906—1907.

Jaarlijksch verslag en plechtige prijsuitdeeling van de Koninklijke Academie der Schoone Kunsten te Antwerpen 1906—1907.

Verslag en naamlijst der leden van de Maatschappij „Arti et Amicitiae” te Amsterdam, over het jaar 1906.

Jaarverslag van de Vereeniging „Arti et Industriae” tot bevordering van Kunstnijverheid, gevestigd te 's Gravenhage, over het jaar 1906.

BIJLAGE B.

Lijst van aankopen voor de Universiteit van Amsterdam en de Rijksacademie van Beeldende Kunsten, gezamenlijk, in 1907.

- Forschungen in Ephesus. Band I.
 THEBA. Untersuchungen. Band III.
 HOLWERDA. Nederlands' vroegste beschaving.
 SPRINGER. Handbuch der Kunstgeschichte I.
 Dr. W. LEHRMANN, Altgriechesche Plastik.
 DAREMBERG-SAGLIO. Dictionnaire des antiquités. Volume IV, I.
 RICHTER. Die Spiele der Griechen und Römer.
 JULIUS LANGE. Dastelling des Menschen in der aelteren Griechischen Kunst.
 FURTWÄNGLER. Der Dornauszieher und der Knabe mit der Gans.
 HERZFELD. Samarra.
 SCHREIBER. Kulturhistorischen Bilder Atlas.
 BERNHARDI. Textbuch zu Idem.
 JULIUS LANGE. Die menschliche Gestalt in der Geschichte der Kunst.
- Jahrbuch des Kaiserlich Deutschen Archäologischen Instituts. Band XXII.
 Idem. idem. Ergänzungsch 7.
 Jahrbuch für Preussische Kunstsammlungen. Band 28.
 Idem. Beiheft.
 Revue archéologique 1907.
 HERMANN BRUCKMANN. Denkmäler der Malerei des Alterthums. Lieferungen 2—5.
 Journal of the Hellenic Studies XXV, II, 1—2.
 Mittheilungen des Keiserlich Deutschen Archäologischen Instituts. Band XXXI, 3—4 en XXXII, 1—2.
 RÖSCHER. Lexikon der Mythologie. Lieferungen 54, 65.
 Monuments et mémoires de fondations Piot. Volumes I—IV.

BIJLAGE C.

LIJST van aankopen voor de Rijksacademie van Beeldende Kunsten in 1907.

- KARL VOLL, Vergleichende Gemäldestudien.
- KAHN, l'Art et le Beau, revue mensuelle illustrée de la beauté plastique „Auguste Rodin”.
- GLEESON WHITE, English Illustration the Sixties 1855—1870.
- GERHARD, Het officieele Kunst-Nederland. „Nationale Rembrandthulde”.
- De Katholieke kerken in Nederland. Afleveringen 2—6.
- KNAPP, (KNACKFUSS) „Perugino”.
- EMIL HANNOVER, „Dänische Kunst”.
- MURILLO, A biography and appreciation by ALBERT F. CALVERT, with 165 illustrations reproduced from the most famous of MURILLO's pictures.
- Verslag over de Nijverheidskunst.
- MEMLING, Oeuvres, livre 11 en 12.
A history of architecture bij RUSSELL STURGIS, Kol. I.
- BRAUN, Die Liturgische Gewandung im occident und orient, nach Ursprung und Entwicklung. Verwendung und Symbolik.
- Catalogue illustré du Salon de 1907, publié sous la direction de LUDOVIC BASCHET.
- Bali en Lombok, Uitvoerige geïllustreerde reisherinneringen en studiën omtrent land en volk, kunst en kunstnijverheid, door W. O. J. NIEUWENKAMP, 2de uitgave, 1ste gedeelte.
- D. VON SCHLEINIZ, Künstler Monographien LXXXVIII. William Holman Hunt.
- GEORGE LEHNERT, Illustrierte Geschichte des Kunstgewerbes, Abteilung I en II.
- JULIUS MEIER GRAEFE, Impressionisten. „Guys, Maast, van Gogh, Pissaro en Cezaune.”
- Die Handzeichnungen des Michel Agniolo Buonarroti, herausgegeben von Dr. KARL FREY, Professor der neueren Kunstgeschichte an der Universität Berlin Liefg. 1—6.
- GEORGE GRONAU, Klassiker der Kunst X. „Correggio”.
- R. E. RHOAD, Chats on costume by G. WOOLLISCROFT.
- J. W. H. BERDEN, Handboek der ornamentiek, systematisch gerangschikt ten gebruike voor teekenaars, architecten, teekenscholen, werkplaatsen en voor algemeene studie. Afl. 1—10.
- JAN H. JUNIUS, Heraldiek, wapenschild, schildbedekking, versiering (kronen, mijters, emblemen, spreuken, vlaggen, blasoneeren, breuken, zegels en ridderorden).
- FRITZ VON OSTINI, Die Kunst unserer Zeit. „Deutsche Illustration”.
- H. MENDELSON, Die Engel in der bildenden Kunst, ein Beitrag zur Kunstgeschichte der Gotik und der Renaissance.
- BOSSBOOM-ALBUM, 70 teekeningen en studiën uit de verzameling H. W. MESDAG.
- Dr. ANDREAS AUBERT, Die malerische Dekoration der San
- Handelingen der Staten-Generaal. Bijlagen. 1907—1908.
- Francesco Kirche zu Assise, ein Beitrag zur Lösung der Cimabreefrage.
- VALERIAN VAN LAGE, Goya's seltene Radierungen und Lithographien.
- Deutsches Leben der Vergangenheit in Bildern Lf. 1—8.
- A. PIERSON, Hellenisme, V, 2.
- PAUL HERMANN, Geschichte des Zeichenunterrichtes in Holland.
- RICHARD GRAUL, Einführung in die Kunstgeschichte.
- RICHARD GRAUL, Bilderatlas zur Einführung in die Kunstgeschichte.
- Dr. CROAL THOMSON, The Brothers Maris, James, Mettew, William.
- Bulletin, uitgegeven door den Nederlandschen Oudheidkundigen Bond, 8ste jaargang, n°. 3—6.
- GEORG HIRTH's Formenschatz, eine Quelle der Belehrung und Anregung für Künstler und Gewerbetreibende, wie für alle Freunde stilvoller Schönheit, aus den Werken der besten Meister aller Zeiten und Völker. 31e Jahrgang.
- Les grands Artistes, leur vie, leur oeuvre :
- EMILE MICHEL, „Paul Potter”.
- ETIENNE BRICON, „Prud'hon”.
- HENRY MARCEL, „Daumier”.
- ANDRÉ MICHEL, Histoire de l'Art. Tome III.
- BOUCHOT, Musée du Cabinet des Estampes.
- L. MAETERLINCK, Le genre satirique dans la peinture flamende. „Oud Holland”. Nieuwe bijdragen voor de geschiedenis der Nederlandsche kunst, letterkunde, nijverheid, enz., onder redactie van dr. A. BREDIUS en E. W. MOES, 25ste jaargang.
- Les arts anciens de Flandre, sous la direction de CAMILLE TULPINCK, Tome II.
- MAX ROOSES, Correspondance de Rubens et documents épistolaires, concernant sa vie et ses oeuvres. Tome V.
- L. F. DAY, Alte und neue Alphabete.
- Dr. C. HOFSTEDÉ DE GROOT, Verzeichnis der Werke der hervorragendsten Holländischen Maler des XVII Jahrhunderts.
- LIEBERMANN, Mappe, herausgegeben von Kunstwart.
- R. VAN BESTELAER, Peter Breugel, l'ancien, son oeuvre et son temps, fascicule V.
- VAN BISSING BRUCKMANN, Denkmäler Aegyptischer Sculptur mit erläuternden texten. Lieferung VII.
- C. R. C. HERCKENRATH, Fransch en Nederlandsch Woordenboek in één deel.
- SERVAAS DE BRUYN, Duitsch en Nederlandsch Woordenboek in één deel.

R. DERTEL, Künstler Monographien LXXXIX. „Francesco de Goya“.

C. BAYET, Les maîtres de l'art: „Giotto“.

MAX SAUERLANDT, Griechische Bildwerke.

H. KERVYN DE LETTENHOVE, La toison d'or, notes sur l'institution et l'histoire de l'ordre, depuis l'année 1429 jusqu'à l'année 1559.

VITZTHUM, Die Pariser miniaturmalerei, von der Zeit des H. Ludwig bis zu Philipp von Valois.

H. J. DE GROOT, Vakonderwijs in het Buitenland, in verband met het vakonderwijs in Nederland.

EGEN HESSLING, La sculpture Belge contemporaine.

HENRI LECHAT, Phidias et la sculpture grecque, au Ve siècle.

Dr. JOS. MEDER, Handzeichnungen alter Meister aus der Albertina und andere Sammlungen. Band XII.

CHARLES DIEHL: Botticelli.

ROMBOUT VERHULST, Beeldhouwer 1624—1698. Een overzicht zijner werken, door M. VAN NOLTEN.

THIEME BECKER, Allgemeines Lexikon der Bildenden Künstler, von der Antike bis zur Gegenwart. Erster Band.

C. GUSSOW, Maltechnische Winke und Erfahrungen.

FRANZ FERDINAND ERTINGER, Bildhauer, Reisebeschreibung durch Oesterreich und Deutschland.

OTTO HEERTH, Das Abendmahl des Leonardo da Vinci: Ein Beitrag zur Frage seiner künstlerischen Rekonstruktion.

M. VON BOEHN, Die Mode in neunzehnten Jahrhundert 1818—1842.

H. A. SCHMID, Die Gemälde und Zeichnungen von Matthias Grünewald. Theil I.

MARTIN OLDENBOURG, Illustrierte Geschichte des Kunstgewerbes, Abteilung III.

ED. CUYPERS, Het huis oud en nieuw, gewijd aan huisinrichting, bouw- en sierkunst, Jaargang 5.

F. SCHWARTZ, Die Kunst für alle, XXIII Jahrgang 1907.

Gazette des Beaux Arts, courier Européen de l'art et de la curiosité. Tome XXXVIII. 49e année.

H. P. BREMMER, Moderne kunstwerken, 5de jaargang, Afleveringen 6—11.

The Studio, An illustrated Magazine of fine and applied Art. Volume 42. 1907.

Les Arts, Revue mensuelle des Musées, collections, expositions. Année 1907.

Zeitschrift für Bildende Kunst, mit Kunstchronik und Kunstmarkt, 43e Jahrgang, 1907.

P. BUSCHMANN Jr. Onze kunst, geïllustreerd maandschrift voor beeldende kunst, 6e jaargang, 1907.

The Portfolio, Monographs on artistic subjects, with many illustrations.

Zeitschrift für Geschichte der Architektur Heft I.

K. SLUYTERMAN, Oude binnenhuizen in Nederland, aflevering 1 en 2.

De Nederlandsche Spectator, 48ste jaargang, 1907.

BIJLAGE D.

De klassen waren in het laatste kwartaal van 1907 aldus samengesteld:

Eerste teekenklasse of dagteekenklasse naar beeldhouwwerk.

Tabel II.

Prof. DAKE: 8, waarvan 5 vrouwelijke leerlingen.

Tweede teekenklasse of dagteekenklasse naar beeldhouwwerk.

Tabel III.

Prof. DAKE: 2, waarvan 1 vrouwelijke leerling.

De beginselen der plastische ontleedkunde van den mensch.

Tabel I (1ste helft) en II.

Prof. DAKE: 34, waarvan 5 vrouwelijke leerlingen.

*De gronden der proportieeler van den mensch.
(Systeem WIJNVELD.)*

Tabel I (1ste helft) en II.

Prof. DERKINDEREN: 29 mannelijke leerlingen.

Prof. DAKE: 5 vrouwelijke leerlingen.

totaal 34, waarvan 5 vrouwelijke leerlingen.

Aanteekening. Leerlingen in het bezit van de akte M¹ wonen de lessen in de beginselen der plastische ontleedkunde van den mensch en die in de gronden der proportieeler bij.

*De doorzichtkunde.*Iste afd. *De beginselen der projectieeler en der doorzichtkunde.*

Tabel II.

Prof. DAKE: 10, waarvan 6 vrouwelijke leerlingen.

Aanteekening. Geen der met October aangekomen leerlingen bleek in de doorzichtkunde genoeg gevorderd om deel te kunnen nemen aan de 2de afdeling.

Eene vrouwelijke leerling, in het bezit van de akte M¹, was van het bijwonen der lessen in de doorzichtkunde vrijgesteld.

Eerste teekenklasse of gezamenlijke avondteekenklasse naar beeldhouwwerk.

Tabel I en II.

October. November. December.

Prof. DAKE. Prof. DUPONT. Prof. VAN HOVE.

Deze avondklasse telde 31, waarvan 4 vrouwelijke leerlingen.

Als ingeschreven tot het volle onderwijs 9, waarvan 4 vrouwelijke

uitsluitend voor deze klasse 22 mann.

Tweede teekenklasse of gezamenlijke avondteekenklasse naar levend model, naakt of gekleed.

Tabel I (2de helft) en III—IX.

October. November. December.

Prof. DAKE. Prof. DUPONT. Prof. VAN HOVE.

Deze belangrijke avondklasse telde 47, waarvan 23 vrouwelijke.

Als ingeschr. tot het volle onderw. 30, waarvan 19 vr. leerl.

„ „ uitsluitend voor deze kl. 17, „ 4 „ „

Aanteekening. De mannelijke en de vrouwelijke leerlingen der klassen naar levend model werken steeds in afzonderlijke lokalen.

De plastische ontleedkunde met aanwending van levend model.

Tabel I (2de helft) en III—IX.

Prof. VAN DER WAAY: 47, waarvan 23 vrouwelijke leerlingen.

Aanteekening. Dit onderwijs werd volgens lesrooster op de 2de en 3de Maandagen der maand afzonderlijk gegeven aan mannelijke en vrouwelijke leerlingen in hetzelfde lokaal, doc op verschillende uren.

Schilderklassen.

Tabel IV en V.

Prof. VAN DER WAAY.

Kleine schilderklasse, 7, waarvan 5 vrouwelijke leerlingen

Groote „ 14, „ 8 „ „

totaal 21, „ 13 „ „

Aanteekening. De mannelijke leerlingen der kleine en groote schilderklassen werkten gedurende het laatste kwartaal van 1907 wederom gezamenlijk in het ruimste der tot schilderklassen bestemde lokalen; de vrouwelijke leerlingen in twee kleine lokalen. Meerdere ruimte voor elk dezer klassen blijft zeer gewenscht.

Kennis der schilderverven.

Tabel IV en V.

College van prof. VAN DER WAAY: 21, waarvan 13 vrouwelijke leerlingen.

Compositie.

Tabel IV en IX.

Volgens lesrooster bij de maand, afwisselend, onder leiding van, en met opgaaf van onderwerp door de hoogleraren DERKINDEREN, SIX, DAKE, VAN DER WAAY en DUPONT: 27, waarvan 16 vrouwelijke leerlingen.

Schilderstudie op logen.

Van October—December: 4, waarvan 2 vrouwelijke leerlingen.

Prof. DERKINDEREN EN VAN DER WAAY.

Kleine Beeldhouwklasse.

Tabel VI.

Prof. VAN HOVE: 2, waarvan 1 vrouwelijke leerling.

Groote Beeldhouwklasse.

Tabel VII.

Prof. VAN HOVE: geen leerlingen.

Beeldhouwstudie op logen.

Prof. VAN HOVE: geen leerlingen.

*Boetseeren naar ornamenten van verschillende stijlen
(Stijl- en ornamentleer practisch.)*

Tabel VI.

Prof. VAN HOVE: 2, waarvan 1 vrouwelijke leerling.

*Het ontwerpen van ornamenten in verschillende stijlen
(Stijl- en ornamentleer practisch.)*

Tabel VII.

Prof. VAN HOVE: geen leerlingen.

*Het boetseeren van ornamenten en fragmenten van het menschelijk
lichaam, naar reliefmodellen.*

Tabel VI.

Prof. VAN HOVE: 14, waarvan 8 vrouwelijke leerlingen.

De vergelijkende proportieeler van den mensch.

Tabel IV—VIII.

Prof. VAN HOVE: 7, waarvan 5 vrouwelijke leerlingen.

*Voortgezette vergelijkende proportieeler van den mensch.
(Leeftijd en Rassen.)*

Tabel V—VIII.

Prof. VAN HOVE.

Dit college werd niet afzonderlijk gegeven: 1°. wegens gemis van geschikte modellen ter aanwijzing der rassen, en 2°. omdat op elke klasse, zoowel kinderen als lieden van verschillende leeftijd poseerden.

Stijl- en ornamentleer (Kunsthistorisch en theoretisch).

Tabel VI.

Prof. SIX: geen leerlingen.

*Voortzetting van stijl- en ornamentleer (Kunsthistorisch
en theoretisch).*

Tabel VII.

Prof. SIX: geen leerlingen.

Kunstvak graveeren en etsen (Afdeling I).

Tabel VIII.

Prof. DUPONT: 2, waarvan 1 vrouwelijke leerling.

Aanteekening. Deze twee leerlingen mochten hunne oefeningen met het graveerijzer voortzetten op de hem en haar afzonderlijk toegewezen loge, gedurende vijf dagen der week. Ook volgden zij de oefeningen in het etsen en het teekenen naar levend model der avondklasse.

Kunstvak graveeren en etsen (Afdeling II).

Tabel IX.

Oefeningen in het etsen. Lessen toegankelijk voor leerlingen, bedoeld in artikel 29 van het reglement, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 31 Juli 1905 (Staatsblad n°. 247).

(Des Zaterdag van 9—12 en van 1—4 uur.)

Prof. DUPONT: 16, waarvan 6 vrouwelijke leerlingen.

De aethetica.

Tabel II—IX.

Prof. SIX: 41, waarvan 25 vrouwelijke leerlingen.

De kunstgeschiedenis (4de jaar).

Tabel II—IX.

Prof. SIX: 41, waarvan 25 vrouwelijke leerlingen.

Aanteekening. Onder de cijfers voor de vakken aethetica en kunstgeschiedenis zijn begrepen de twee vrouwelijke leerlingen uitsluitend tot deze theoretische lessen ingeschreven.

*Beknopt overzicht der algemeene kunstgeschiedenis voor leerlingen
van het eerste studiejaar.*

Tabel II.

Prof. SIX: 10, waarvan 6 vrouwelijke leerlingen.

Aanteekening. Onder dit cijfer is begrepen een der vrouwelijke leerlingen uitsluitend voor deze theoretische les ingeschreven.

Toegang tot de Bibliotheek.

Tabel I—IX.

Prof. SIX: 80, waarvan 29 vrouwelijke leerlingen.

Maandelijksch bezoek aan een Museum of Kunstverzameling.

October: Verhinderung wegens ongesteldheid van een 1/2 der hoogleraren.

November: Prof. SIX: *Medailles en antieke munten.* (1ste gedeelte.) Reproductiën in het bezit der Rijksacademie van Beeldende Kunsten.

December: Prof. SIX. Idem als voren (2de gedeelte).